

TARTU ÜLIKOOLI NARVA KOLLEDŽ
ÜHISKONNATEADUSTE LEKTORAAT

Jevgenia Parv

ELANIKE INFORMEERIMINE AVALIKU SEKTORI ASUTUSTE POOLT
MASSIMEEDIA ABIL JA SELLE EFEKTIIVSUSE TÕSTMISE VIISID POLITSEI-
JA PIIRIVALVEAMETI NÄITEL

Lõputöö

Juhendaja: Aet Kiisla, MSc

NARVA 2017

Olen koostanud töö iseseisvalt. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

.....

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. AVALIKU SEKTORI MEEDIAGA KOMMUNIKATSIOONI TEOREETILISED ASPEKTID	7
1.1. Massimeedia mõiste ja massimeedia mõju ühiskonnale.....	7
1.2. Massimeedia kui informatsiooni vahendaja kommunikatsiooniprotsessis. Massimeedia roll avaliku sektori kommunikatsioonis elanikega.....	10
1.3. Informatsiooni selektsiooni mõjutavad tegurid.....	13
1.4. Kommunikatsioonibarjäärid ja kommunikatsiooni takistavad tegurid	16
1.5. Ülevaade ajakirjanike hinnangust Siseministeriumi kommunikatsioonitööle ...	20
2. POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMETI KOMMUNIKATSIOONITÖÖ UURING..	22
2.1. Metoodika kirjeldus	22
2.2. Ajakirjanike hinnang PPA kommunikatsioonile meediaga. Uuringu tulemused....	24
2.2.1. Vastanute jagunemine	25
2.3. PPA veebilehel avalikustatud pressiteadete vastavus informatsiooni valiku kriteeriumitele	31
2.4. Analüüs	32
KIRJANDUS	40
SUMMARY	42
LISAD	44
Lisa 1. Küsimustik	45
Lisa 2. Tabel 1. Ajakirjanike hinnang info valiku iga kriteeriumi tähtsusele.....	50
Lisa 3. Tabel 2. PPA veebilehel avalikustatud pressiteadete vastavus info valiku kriteeriumitele	51

SISSEJUHATUS

Eesti Vabariigi elanikel on õigus vabalt saada üldiseks kasutamiseks levitatavat informatsiooni (Eesti Vabariigi põhiseadus, § 44) ja teabevaldajal (antud juhul riigiametil) on kohustus vastavalt Avaliku Teabe Seaduse § 28 teave avalikustada (Avaliku Teabe Seadus, § 28).

Meediaga suhtluse mõttes uurimisele pakuvad huvi üksikriigiasutuste kommunikatsioonibürood. Üks nendest on Politsei- ja Piirivalveamet (edasi PPA), mis hetkel teostab kolme ameti tööd (Politsei, Piirivalve, Migratsiooni).

Asi on teabetulvaga, mida on vaja töödelda ning pakkuda avalikustamisele vastavalt tähtsusele elanike jaoks ja lähtudes seadusest ning meedia eelistustest. Kuna avalikustamine on ühiskonna liikmete teavitamine, siis on selge, et info edastamise üheks tähtsamaks kanaliks on massimeediavahendid.

PPA poolt pakutav info (veebilehel avalikustatud või pressiteadetena saadud) ei ärata alati huvi, seetõttu osa informatsioonist jääb meedias valgustamata ja vajalik info ei jõua elanikeni.

Töö eesmärgiks on nende meetmete leidmine, mille abil on võimalik Politsei- ja Piirivalveameti kommunikatsiooni meediaga täiuslikumaks muuta.

Töö uurimisküsimusteks seadsin:

- Koostada ülevaade meedia rollist elanikele info edastamise protsessis, teatud kommunikatsioonibarjääridest ning info selektsiooni kriteeriumitest
- Analüüsida, kuidas need kommunikatsioonibarjäärid (ja muud tegurid) takistavad avaliku sektori ja massimeediavahendite koostööd

- Koostada ülevaade ajakirjanike hinnangust Siseministeeriumi kommunikatsioonitööle
- Välja selgitada, kuidas ajakirjanikud hindavad PPA kommunikatsiooni meediaga, analüüsida probleeme kommunikatsioonitöös ning ajakirjanike ettepanekuid koostöö parendamiseks
- Välja töötada ettepanekud selle kohta, milliseid meetmeid võib pakkuda PPA Kommunikatsioonibüroole elanike informeerimise taseme tõstmiseks koostöös massimeediaga.

Töö teoreetilises osas teen ülevaade teoreetilistest lähtekohtadest. Tähtsamate mõistetena tuuakse välja massimeedia, elanike informeerimine, kommunikatsioon ning selle roll avalikus sektoris ning tutvustatakse eelnevalt läbiviidud uuringut (Valitsusasutuste suhted meediaga, ajakirjanike küsitlus 2014).

Töö teises osas kirjeldan uurimismetoodikat, mille puhul on tegemist PPA ametlikul veebilehel avalikustatud pressiteadetega, selle vastavust teatud informatsiooni valiku kriteeriumitele kontrollimise käigus, uurimismeetodina on kasutatud tekstide temaatilist sisuanalüüsi.

Antud uuringu raames vaatlen PPA kodulehel avalikustatud pressiteateid, kasutades saksa sotsioloogi Niklas Luhmanni info valiku kriteeriume (Luhmann 2000), mille alusel teen järelduse selle info huvipakkuvuse kohta massimeediale. See kriteerium (huvipakkuvus meediale) näitab, kui palju ja millist PPA veebilehel avalikustatud teavet võtavad info toimetused oma väljaannetes esitatud artiklite aluseks - võiks jälgida, milline info võiks jääda meedias kajastamata.

Järgmisena on kirjeldatud uuring, mille korraldasin küsitluse meetodil. Uuringu eesmärgiks oli välja selgitada, kuidas hindavad ajakirjanikud PPA kommunikatsiooni meediaga. Küsitluses on kasutatud samad küsimused, mis olid esitatud Riigikantselei poolt tellitud uuringus, vaid auditooriumiks on Ida-Virumaa ajakirjanikud. Uuringu

tulemuste alusel tehakse ülevaade sellest, millised tegurid takistavad PPA Ida Prefektuuri kommunikatsiooni meediaga.

Kahe läbiviidud uuringute eesmärgiks on vastata küsimusele, milline elanike jaoks tähtis info jääb meedias kajastamata või kajastatakse ebapiisavalt ja kuidas ajakirjanikud ise hindavad PPA kommunikatsiooni meediaga. Lõputöö tulemuseks on konkreetsed soovitused PPA-le, kuidas parendada suhtlust massimeediaga, mis omakorda parandab elanike informeerimise taset.

1. AVALIKU SEKTORI MEEDIAGA KOMMUNIKATSIOONI TEOREETILISED ASPEKTID

Riigiasutused (sealhulgas ka Politsei- ja Piirivalveamet) on avaliku sektori üksused, mis on riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest finantseeritavad asutused, kelle ülesandeks on avaliku võimu teostamine (Avaliku teenistuse seadus § 2). Vastavalt Avaliku teabe seadusele on riigiasutus teabevaldaja ja on kohustatud avalikustama tema ülesannetega seotud olemasoleva teabe (ATS § 28). Kuna demokraatlikus riigis on kodanikul õigus teada, mis toimub tema elukohariigis ja välismaal, siis omakorda ei saa demokraatlik ühiskond toimida ilma sõltumatu ajakirjanduseta. Põhiseaduse järgi Eesti Vabariigis tsensuuri ei ole, igapähe on õigus vabalt levitada ideid, arvamusi, veendumusi ja muud informatsiooni sõnas, trükis, pildis või muul viisil (Eesti Vabariigi põhiseadus § 45).

Sõnavabadus on demokraatliku ühiskonna üks alusväärtusi. Selle kaitse on ette nähtud Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis (EIÕK, artikkel 10), Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelises paktis (ÜRO artikkel 19) ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartas (ELPH, artikkel 11).

Antud peatükis vaadeldakse teoreetilisi aspekte, mis puudutavad massimeedia rolli ühiskonnas, mõju ühiskonnale, ametiasutuste meediaga suhtlemisel elanike informeerimiseks tekkivaid barjääre, informatsiooni selektsiooni teatud kriteeriume ja sellega kaasas käivaid küsimusi.

1.1. Massimeedia mõiste ja massimeedia mõju ühiskonnale

Massimeedia mõiste definitsioonid ei ole teoreetikute hulgas liiga erinevad. Tavaliselt kasutatakse meedia mõistet informatsiooni edastamise vahendite mõttes.

“Teaduskeeles peetakse meedia all silmas tehnoloogilisi vahendeid ja keskkondi, mis teevad info edastamise võimalikuks” (Kõuts 2012).

Saksa sotsioloogi Niklas Luhmanni sõnul hõlmab mõiste „massimeedia“ kõiki ühiskondlikke asutusi, milles on kasutusel teadete levitamiseks vajalikud tehnilised vahendid (Luhman 2005: 9). Traditsioonilised massimeediumid on trükitud ajaleht, raadio, television (Kõuts, Korts 2010:10).

Uueks massimeediaks nimetatakse ka Interneti. Meediauuringute lektor Ragne Kõuts arvab, et see mõiste on eksitav. „Internet ei ole kindlasti massimeedia klassikalises tähenduses – massidega kommunikatsioon vahend ilma tagasisidet saamata.“ (Kõuts 2012).

Seda väidet kinnitab Denis McQuail, rääkides, et traditsiooniline massimeedia kommunikatsioon (McQuail kasutab mõistet „massikommunikatsioon“) on ühesuunaline, virtuaalse kommunikatsiooni vormid on interaktiivsed (McQuail 2000: 26).

Luhmann väitis, et kõik, mida me ühiskonnast ja isegi maailmast teame, me teame tänu massimeediale (Luhman 2005: 9). Massikommunikatsiooni uurimise aluseks on eeldus, et meedial on suur mõju ühiskonnale (McQuail 2000: 373). Samal ajal uurijad leidsid, et inimesed valivad neid teateid, mis vastavad nende lähedaste inimeste hinnangutele. Lazarsfeld koos Katziga töötasid välja kaheastmelise kommunikatsiooni voo (two-step-flow of communication) mudeli. Vastavalt sellele mudelile on igas ühiskonnas olemas poliitilisele propagandale vastuvõtlikud „arvamusliidrid“. Need arvamusliidrid levitavad poliitilist informatsiooni inimestevahelise suhtluse kanalite kaudu (Katz, Lazarsfeld 1955).

Eeldatakse, et massiteabevahendid, sõltumata nende korralduse omapäradest, kajastavad ühiskonna, erinevate sotsiaalrühmade ja isikute huve. Nende tegevus on oluliste ühiskondlik-poliitiliste tagajärgedega, sest informatsioon, mis auditooriumile suunatakse, määrab selle auditooriumi suhtumise tegelikkusesse ja sotsiaalsete tegevuste suuna. Seetõttu massimeedia mitte ainult informeerib, teatab uudiseid, vaid

propageerib teatud vaateid, poliitilisi programme, niimoodi osaledes sotsiaalse juhtimise protsessis.

Luhmann on seisukohal, et massimeedia aitab ühiskonnal olla „vaimuvirguse seisundis“. Massiteabevahendite mõju tulemusena on valmidus võimalikeks ootamatusteks ja isegi häireteks. Seetõttu „vastab“ massimeedia teiste funktsionaalsete süsteemide (ökonoomika, teadus ja poliitika) dünaamikale. Need süsteemid pakuvad omakorda ühiskonnale vaatlemiseks uusi probleeme (Luhman 2005: 40-41).

Negatiivse meedia mõju ühiskonnale pooldajad arvavad, et lähimas tulevikus hakkab valitsema „mediakraatia aeg“ – massiteabevahendite võimu aeg. See tähendab, et retsipient hakkab mitte lihtsalt saama tähtsaid teateid, aga saab ainult neid teateid, mida talle dikteerivad massiteabevahendid. Herbert Marcuse oma teoses „One-Dimensional Man“ vaatlleb massiteabevahendeid kui tehiskult loodud sotsiaalse nõusoleku tingimuste üht tähtsamat tegurit, mis eitab inimese tõelisi huve ja vajadusi (Marcuse 1964).

Teised uurijad, nagu näiteks Toffler, leiavad massiteabevahendite mõju positiivseid nähtusi, ta vaatlleb massimeediat kui teed uuele bürokraatiavastasele, mõtlevalle riigile, millel on olemas piisav potentsiaal olemasolevate vastuolude lahendamiseks. (Toffler 1990: 417-450). Mina olen sellega täiesti nõus ja oma töös lähtun väitest, et meie riigi ühiskond on demokraatlik ning suurem osa massimeediavahenditest on sõltumatud ja poliitiliselt neutraalsed.

1.2. Massimeedia kui informatsiooni vahendaja kommunikatsiooniprotsessis. Massimeedia roll avaliku sektori kommunikatsioonis elanikega

McQuail pakub vaatlemiseks mitu meedia vahendamise mõttes kommunikatiivset rolli, mis väljendavad erinevaid viise, kuidas meedia võib inimesi reaalsusega siduda. Need on järgmised:

- **Aken**, mis avardab inimeste vaatevälja sündmuste ja kogemustega ning võimaldab näha maailma teiste sekkumisega
- **Peegel**, millest oodetakse, et see kajastab reaalselt elu ja annab usaldusväärse pildi maailma sündmustest. Aga oht on selles, et peegli nurga ja suuna määravad teised ja inimestel on vähem võimalusi ja vabadusi näha seda, mida nad tahavad
- **Filter**, mis valib välja teatud reaalsuse osa, millele pööratakse erilist tähelepanu, vaatamata teiste häälele ja vaatenurkadele
- **Teeviit**, tõlgendaja, mis näitab teed ja teeb arusaadavaks selle, mis muidu on segane või killustatud
- **Foorum**, platvorm informatsiooni ja ideede esitamiseks auditooriumile, sageli tagasiside võimalustega
- **Kaasarääkija**, kes üksnes ei edasta informatsiooni, vaid vastab küsimustele interaktiivsel viisil. (McQuail 2000: 60)

Kõik need rollid võiks olla kasulikud riigiasutuste ja kodanike omavahelise kommunikatsiooniprotsessi korraldamisel. Vaatamata sellele, et antud töös pööran rohkem tähelepanu elanike informeerimise küsimusele, siiski lähtun sellest, et massimeedia mitte ainult informeerib, vaid annab ka võimaluse osaleda sotsiaalse juhtimise protsessis.

SIGMA kogumikus¹ pööratakse tähelepanu valitsuse ja elanike kommunikatsiooni olulisusele meedia vahendusel.

“Rohkem kui kunagi varem sõltub valitsuse usaldusväärsus ja tema halduspoliitika vastuvõetavus sellest, kui avatult valitsus suhtleb ajakirjandusega. Valitsuse ja meedia vahelist informatsiooni vaba liikumist tähtsustav lähenemine on oluline alates halduspoliitika rakendamise esimestest sammudest. Kui avalikkusel on võimalik mõista poliitika kujunemist, on valitsusel lihtsam leida toetust ja ellu viia poliitikat ning selle alustõdesid — näiteks teha haldusreformi” (Sigma kogumik 1996).

McQuail räägib ka massimeedia panusest poliitiliste ja muude institutsioonide töösse. „Massimeedia annab selle panuse järgmiselt, avaldades täielikku, õiglast ja usaldusväärset informatsiooni avalike asjade kohta, abistades erinevate vaatekohtade väljendamist, andes juurdepääsu paljudele ühiskonna häältele, hõlbustades kodanike osalemist sotsiaalses ja poliitilises elus“ (McQuail 2000: 130).

Meediaga koostööd korraldades peavad riigiasutused arvestama ka meedia käitumise teatavate negatiivsete aspektidega. Need on triviaalsus ja sensatsioonilisus ning avalikest tegelastest ja poliitilistest protsessidest küünilise ja negatiivse imago pakkumine. (McQuail 2000: 130) Nende võimalike probleemide ennetamiseks pakutakse Sigma kogumikus ametnikele praktilisi soovitusi. Nende hulgas on näiteks:

---

¹ SIGMA — toetusprogramm valitsemise ja juhtimise täiustamiseks ida- ja kesk-Euroopa riikides (inglise keeles Support for Improvement in Governance and Management in Central and Eastern European Countries) on loodud OECD (Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon) ja Euroopa Liidu Phare programmi ühisel algatusel.

- **Säilitada pidev ja selge informatsiooni vool**

See tähendab, et oluline on luua mõjutatava auditooriumiga teatav “kaasvastutuse” tunne nii, et auditoorium tunneks, et nendega on konsulteeritud ja neid on informeeritud sellest, mis toimub.

- **Keeruliste ja tundlike temade puhul alustada suhtlemist võimalikult vara**

See tagab elanike usalduse taseme tõstmise ja ennetab informatsiooni spekulatsioone. Näide: suvel 2016 valitsuse kommunikatsioonibüroo strateegilise kommunikatsiooni nõunik Ilmar Raag tuli Narva kohalike ajakirjanike jaoks korraldatud briifingule. Selle kohtumise teemaks oli NATO riigipeade ja valitsusjuhtide tippkohtumine Varssavis. Tähtis on see, et briifing oli korraldatud enne tippkohtumist, nii valitsus ajakirjanike abil valmistas avalikkuse info adekvaatseks tajumiseks ette.

- **Kasutada vastutulelikku ning pikaajalist kommunikatsioonistrateegiat**

Soovitus asetada kogu informatsioon strateegilise programmi konteksti ning siduda sõnumid “kuumade” temadega.

- **Läbipaistvus suurendab usaldust.** (Sigma kogumik 1996)

Vaatamata valitsuse esindaja soovitusele meediaga avameelselt rääkida, tuleb arvestada ka mõnede piirangutega. Nende eest hoiatab McQuail (2000), pöörates tähelepanu meedia potentsiaalile kahjustada ühiskonda, põhjustades konflikte ja rahutusi: „Demokraatlikes režiimides on laialt levinud vaade, et eksisteerivad teatud piirangud meedia vabadusele... See on oluline ja tähtis tavaliselt äärmuslikes tingimustes, kui on tegemist tõsise välisohuga, sõjaga, terrorismiga“. Vaatamata sellele, et meedia ja valitsusasutuste vahel äärmuslike juhtude suhtes on leitud teatud konsensus, see valdkond on siiski vaidlusalune seetõttu, et „valitsused püüavad kasutada avaliku huvi

argumente selleks, et säilitada salastatust ja mitte anda järele avalikustamise avaldamisvabaduse nõuetele“ (McQuail 2000: 130).

Igal juhul kasutades massiteabevahendeid elanikele informatsiooni edastamiseks ei tohi valitsusel olla õigust otsustada, mida inimesed peaksid ajalehest lugema, raadiost kuulama või televiisorist vaatama. „Valitsusasutuste pressiesindajate ülesandeks on pakkuda kõikidele ajakirjanikele teavet, mis aitab neil mõista valitsuse plaane, otsuseid ja tegusid“. (Riigikantselei 2011)

Meedia tagab ka pideva kontakti peamiste sotsiaalsete institutsioonidega (McQuail 2000: 58). Seoses massimeedia suurenenud tähtsusega teiste institutsioonide jaoks kasvab ka avaliku elu sündmuste ja tegelaste vajadus olla hästi ja sobivalt meedias nähtav, kui nad soovivad täit mõju avaldada. Kohustuslik on läbi viia üritusi ja lavastada sündmusi viisil, mis vastab massimeediavajadustele ja rutiinile. (McQuail 2000: 99)

1.3. Informatsiooni seleksiooni mõjutavad tegurid

Käesolevas peatükis vaadeldakse kõigepealt tööd informatsiooniga, mida Avaliku sektori asutused pakuvad meediale kasutamiseks (pressiteated, veebilehtedel avalikustatud uudised).

Eeltoodud peatükis mainiti, et meedia vahendusel elanikele informatsiooni edastamise protsessis on suur tähtsus massiteabevahendite reeglite järgimisel. Altheide väitis, et ilmselgelt puudutab see uudiste edastamist, milles tuttavad formaadid raamistavad etteaimatavalt teatud sündmuslike kategooriaid (1985, viidatud McQuail 2000 järgi).

Vajalikkust teha vahet erinevat tüüpi informatsiooni vahel rõhutatakse ka Sigma kogumikus, kus soovitatakse põhilisi informatsioonitüüpe, mida edastavad valitsus ja riigiasutused jagada järgnevasse kategooriasse:

- statistilised andmed (tööjõud, maksupoliitika, rahandus);
  - teenused kodanikele (prügikogumine, tervishoiukeskused, raamatukogud);
  - valitsuse poliitika (maksud, armeereform, erastamine);
  - poliitiline erakonna informatsioon (kandidaatide nimekiri, kampaania platvorm).
- (Sigma kogumik 1996)

Walter Lippmann väitis, et massiteabevahenditel on võime suunata tähelepanu teatavatele sündmustele (teemadele, probleemidele, nähtumustele) ning rõhutada neid, sundides auditooriumi käsutama neid sündmusi hüpertähtsatena. Niimoodi massiteabevahendid kujundavad ühiskonna päevakorda. Need sündmused (teemad, probleemid), mis jäid väljaspoole meedia otsest vaatevälja, jäid ka kajastamata auditooriumi jaoks. (Lippmann 1922)

Tema sõnastas esimesena tänapäevase kõneaine kujundamise (agenda-setting) uuringute ideed oma raamatu peatükis „The World Outside and the Pictures in Our Heads“. Agenda-setting teooria põhimõtteks on see, et uudised ei ole lihtsalt reaalsuse kajastus, vaid on sotsiaalselt konstrueeritud, „redigeeritud“ reaalsus (Lippmann 1922).

Reaalsus redigeeritakse niinimetatud „väravavahtidega“ (gatekeepers). Need „vahid“ on ajakirjanikud, toimetajad, kirjastajad ning massimeediavahendite omanikud – teiste sõnadega kõik informatsiooni töötlemise protsessis osalejad, kes asuvad sündmuse ja uudiste lõpliku tarbija vahel. Vahtide mõtte idee autoriks on Kurt Lewin, kes II maailmasõja ajal tegi uurimistöö, mis oli seotud liha tarbimisega elanike seas. „Vaht“ on tema teooria järgi koduperenaine, kes teeb valiku, millised toiduained sobivad toidu valmistamiseks ja otsustab, millised lõppude-lõpuks lauale jõuavad. (Lewin 1951) Hiljem levis see fenomen uudiste valikule, mida teeb toimetaja. Tuhandete sündmuste hulgast, mis maailmas juhtuvad, valib toimetaja välja oma väljaandesse vaid kümneid.

Luhmann toob välja need kriteeriumid, mille abil teevad massimeedia „valvurid“ uudiste teemade valiku (edasi – informatsiooni selektsiooni kriteeriumid).

Need on järgmised:

- Info peab olema uus
- Eelistatud konfliktid
- Tähelepanu tekitajaks on kvantiteedinäitajad (suurtel arvudel on suurem infokaal)
- Kohalik (lokaalne) orienteeritus
- Normide rikkumine (massmeedia kujutusel – skandaalid)
- Normide rikkumine pakub huvi eriti juhul, kui nendele lisatakse kõlblusnormide hindamine.
- Huvi isiku vastu. (Luhmann 2005: 45-56)

Sarnased kriteeriumid on kirjeldatud Valitsuskommunikatsiooni käsiraamatus. Sagedamini on ootused uudise suhtes järgmised:

- **Värskus.** Ajakirjanikke huvitavad eelkõige täna ja lähitulevikus toimuvad sündmused. “Ajakirjanikud ei soovi saada pressiteateid, mis algavad sõnadega “eile” või “üleeile””, räägib ajakirjanik Märt Treier. “Ootame infot ikka täna ja kohe!” Samal põhjusel on oluline avaldada kavandatavate sündmuste kohta eelteateid.
- **Mõjukus.** Suur osa valitsuse pakutavast infost puudutab inimeste õigusi ja kohustusi ning võib oluliselt mõjutada nende hoiakuid ja käitumist.
- **Päevakajalisus ja kõneaine.** Ajakirjanikud eelistavad kajastada, mida inimesed räägivad.
- **Prominentsus.** Uudisesse pääsevad sagedamini tuntud inimesed ja mõjukad organisatsioonid.
- **Geograafiline lähedus.** See on eriti oluline kohalike meediakanalite jaoks.
- **Erakordsus.** Uudistesse jõuavad ootamatud ja lugeja, kuulaja või vaataja jaoks pinget pakkuvad sündmused.

- **Konfliktsus.** Uudises on olemas vastaspooled ja vastandlikud seisukohad.
- **Kanalile omasus.** Kajastamist leiab see, mis sobib konkreetse meediakanali eripäraga. Näiteks televisiooniuudistesse pääsevad ennekõike sündmused, millest on võimalik saada huvitavat telepilti. (Riigikantselei 2011:15)

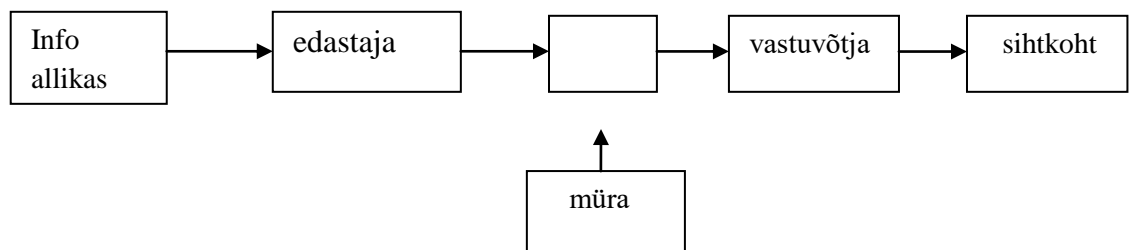
1.4. Kommunikatsioonibarjäärid ja kommunikatsiooni takistavad tegurid

Kui 2005. aastal tellis Riigikantselei Tallinna Ülikooli Eesti Humanitaarinstituudilt uurimuse „Rollid ja hoiakud avalikus teenistuses”, selgus, et kõige probleemsemaks valdkonnaks ametnike töös üldse peeti suhteid meediaga.

Üheksast rühmaintervjuust kaheksas räägiti meedia väidetavalt ebapädevast ja ühekülgselt viisist käsitleda avaliku teenistusega seonduvat. Arvati, et üldsus suhtub ametnikesse negatiivselt ning meedial nähti olevat selles palju süüd. Samadel põhjustel võisid valitsusasutused leida end situatsioonis, kus vajalik teave jääb kodanikeni jõudmata, kuna see ajakirjanike arvates “ei huvita kedagi”. (Riigikantselei 2006)

Kahjuks, ei ole võimalust jälgida, kuidas on olukord muutunud kümne aasta jooksul, kuna see oli viimane „Rollid ja hoiakud avalikus teenistuses” uuring, kus puudutati ametnike kommunikatsiooni meediaga seonduvaid küsimusi, aga on nähtav, et näiteks osa infost, mille Politsei- ja Piirivalveamet avalikustab oma veebilehel, jääb meedias kajastamata. Sellest lähtuvalt võiks eeldada, et ameti ja massimeediavahendite kommunikatsioonis on mingid takistavad tegurid ja kommunikatsioonibarjäärid.

Selleks, et uurida võimalikke kolmmunikatsioonibarjääre, on vaja kujutada ette, kuidas kommunikatsioon subjektide vahel toimub. Shannoni ja Weaver pakkusid välja matemaatilise kommunikatsiooniteooria, mille eesmärgiks oli eraldada mürasid, mis takistavad kommunikatsiooni, kasulikust informatsioonist (Weaver, Shannon 1963).

Joonis 1. Shannoni ja Weaveri matemaatiline mudel

Joonis 1 näitab, et infoallikas edastab informatsiooni, edastaja kodeerib selle spetsiifilistesse signaalidesse, mis peavad vastama vastuvõtjale, mis dekodeerib need esialgsesse kujusse. Signaali kvaliteedile mõjub müra, mis võib moonutada edastatud sõnumi sisu.

Müra on kõik, mis lisandub infole selle edastamise ja vastuvõtmise momentide vahel ja samal ajal ei ole info allikatel plaanides. Need võiks olla näiteks televisioonikujutiste moonutused. Hiljem levitati müra kontseptsiooni kõigele, mis raskendab signaali eristamise ja segab vastuvõtjal seda dekodeerida.

Kommunikatsiooni mudel võib näida lihtsana, aga pealsesse kommunikatsiooniprotsessi võiksid sekkuda erinevad olukorrad, mis tekitavad takistusi sõnumi teel edastajalt vastuvõtjale.

On olemas mitu põhjust, mille pärast sõnum võib jõuda vastuvõtjani moonutustega.

Kotler toob välja kolm:

- **Selektiivne tähelepanu:** sõnumi vastuvõtja ei pane tähele kõike, mis nende ümber toimub
- **Selektiivne moonutus:** sõnumi vastuvõtja kuuleb seda, mida ta tahab kuulda, mitte seda, mida tegelikult räägitakse

- **Selektiivne reaktsioon:** sõnumi vastuvõtja mäletab vaid väikese osa vastuvõetud sõnumist. (Kotler 1991 : 425-431)

Peale selle takistavad kommunikatsiooni protsessi kommunikatsioonibarjäärid - need on erinevad tegurid, mille olemasolu kommunikatsiooni protsessis teisendab edastatava sõnumi või ahendab kommunikeerija võimet seda dekodeerida. Selle tagajärjel ei ole garanteeritud efektiivne infovahetus.

Harrison toob välja efektiivse kommunikatsiooni 10 barjääri:

- **Kommunikatsiooni kanali häired.** Need on erinevad füüsilised häired – müra või valgustuse puudumine ruumis.
- **Psühholoogilised häired.** Need tekivad isiklike suhete tõttu sõnumi edastaja ja vastuvõtja vahel. Näiteks vastuvõtja võib aru saada sõnumist midagi, mis edastaja ei mõistnud.
- **Kogemustepagas.** Efektiivne kommunikatsioon sõltub ka sellest, kuivõrd sarnane on edastaja ja vastuvõtja kogemustepagas.
- **Subjektiivsed hinnangud.** Juhul, kui vastuvõtja ei usalda edastajat või infolevi kanalit, ta võib hinnata sõnumi ebavajalikuks. Iga kommunikatsiooniakti käigus teeb vastuvõtja oma subjektiivse hinnangu, mis omakorda mõjub infotunnetusele ja võib sõnumit moonutada.
- **Staatuste erinevused.** Kommunikatsiooniprotsessile mõjuvad ka klassierinevused, ametialase hierarhia erinevused jne.
- **Keeleprobleem.** (Eriti aktuaalne multikultuurses ühiskonnas). Isegi juhul, kui kommunikatsiooniprotsessis osalejad räägivad mõlemate jaoks emakeeles, võiks tekkida arusaamatus, näiteks terminite kasutamisel. Kommunikatsiooniprotsessi lihtsustamiseks on kasulik kontrollida, kas kõik protsessis osalejad saavad aru terminite tähendusest ühtemoodi.

- **Sõnumi ja kanali kokkusobimatus.** Juhul, kui valitud kanal ei sobi antud info edastamiseks, sõnum võib moonnuda.
- **Selektiivsus.** Käsitletud eespool mainitud Kotleri teooria kontekstis.
- **Ajapiirang.** Sageli aeg limiteerib kommunikatsiooniprotsessi. Lahenduseks on õigeaegne planeerimine ja ajakava.
- **Info üleküllus.** Infotehnoloogiate arendus võimaldab edastada nii palju informatsiooni, et vastuvõtjal lihtsalt ei ole võimalust seda tajuda. Need sõnumid ei jõua isegi dekodeerimise staadiumile, seetõttu kommunikatsiooni efektiivsusest üldse ei räägita. (Harrison 1995)

Kuna meedia abil saaks üks sõnum levida suure hulga inimesteni, siis ajakirjanike suhlemisprotsessis kommunikatsioonibarjääride ületamine on riigiasustuste ametnikele oluline eesmärk.

Nagu juba mainitud, Katz ja Lazarsfeld oma teoses "The Personal Influence", töötasid välja kaheastmelise kommunikatsiooni voo (two-step-flow of communication) mudeli. Kommunikatsiooniprotsess on üles ehitatud nii, et „massimeediavahendite sõnumid voolavad raadiost ja pressist arvamussiidritele (opinion leaders) ja neilt populatsiooni vähemaktiivsesse ossa“ (Katz, Lazarsfeld 1995: 128).

See tähendab, et valitsusasutuste poolt edastatud informatsioon filtreeritakse ka läbi arvamussiidrite taju, ja pärast jõuab enamike elanikeni. Antud situatsioonis on tegemist informatsiooni moonutuse probleemiga, mille lahenduseks võiks olla valitsuse ja meedia vahel toimuva kommunikatsiooni efektiivsuse tõstmine.

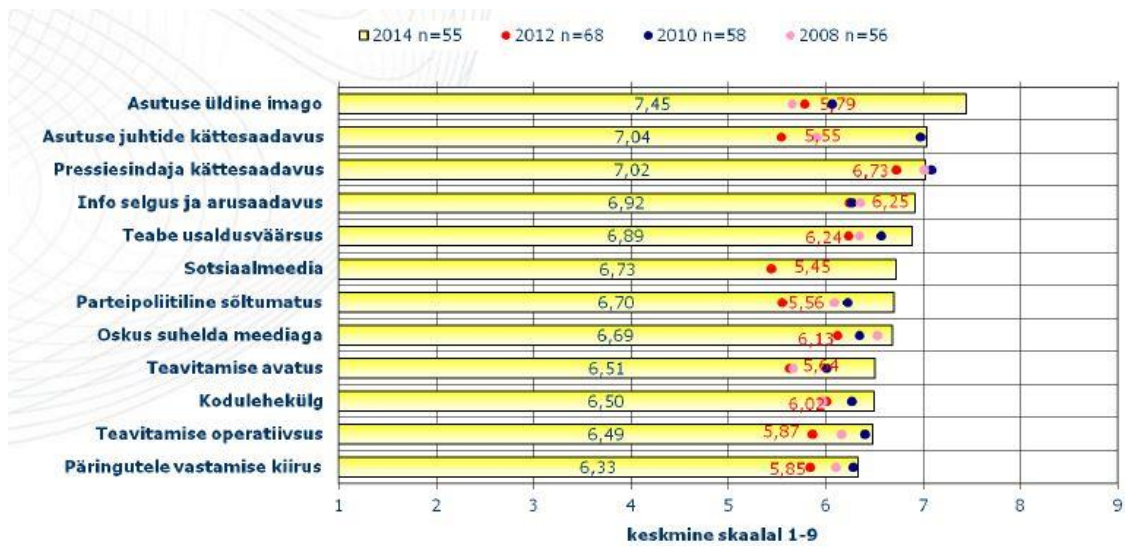
1.5. Ülevaade ajakirjanike hinnangust Siseministeeriumi kommunikatsioonitööle

2015. aasta alguses Riigikantselei tellimusel korraldas Turu-uuringute AS ajakirjanike küsitluse, et saada hinnang valitsuse, ministeeriumide ja mõnede riigiasutuste meediatööle aastal 2014.

Tegemist oli veebiküsitlusega, kus hinnanguid sai anda skaalal 1-st (madalaim hinnang) 9-ni (kõrgeim hinnang).

Uuringu käigus hindasid kõik vastajad esmalt asutuste üldist imagot, seejärel andsid hinnangu erinevatele töölõikudele nende asutuste puhul, millega nad suhtlevad. (Turu Uuringute AS 2015). Kuna Politsei- ja Piirivalveamet on Siseministeeriumile allutatud asutus, siis selles peatükis vaadeldakse kõigepealt Siseministeeriumi tulemused.

Jooniselt 2 on näha, et võrreldes eelmise uuringuga on ministeeriumil kõik tulemused paranenud, kõige enam juhtkonna kättesaadavus ja asutuse üldine imago (Turu Uuringute AS 2015).

Joonis 2. Valitsusasutuste suhted meediaga 2014. Siseministeeriumi tulemused (Turu Uuringute AS 2015)

Siseministeeriumi paremad tulemused võrreldes teiste asutusega:

- Hinnang sotsiaalmeediale – 2. koht
- Teavitamise parteipoliitiline sõltumatus – 3. koht
- Edastatava info selgus ja arusaadavus – 3. koht
- Juhtkonna kättesaadavus – 4. koht

Probleemvaldkondadeks (võrreldes teistega) on meediaga suhtlemise oskus (9. koht), päringutele vastamise kiirus, teavitamise operatiivsus, pressiesindaja kättesaadavus (8. koht). (Turu Uuringute AS 2015)

2. POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMETI KOMMUNIKATSIOONITÖÖ UURING

2.1. Metoodika kirjeldus

Käesoleva uurimuse eesmärgiks on vaadelda Politsei- ja Piirivalveameti pressiteadete tootmise protsessi ning välja selgitada, kuidas Ida-Virumaa ajakirjanikud hindavad PPA kommunikatsioonitööd, et määratleda olukorra tõsidus ning sellest tulenevalt pöörata PPA tähelepanu sellele probleemile ja pakkuda välja lahendusi. Töö eesmärgist lähtuvalt püstitatakse järgnevad uurimusküsimused:

- Millised kommunikatsioonibarjäärid ja tegurid takistavad PPA ja massimeediavahendite koostööd ja milline info jääb meedias kajastamata?
- Kuidas riigiameti töötajad võiksid seda vältida?

Ajakirjanike küsitlus

Kohalike ajakirjanike hinnag PPA kommunikatsiooni ja meediaga koostööle annab võimaluse välja selgitada probleemi valdkonnad ja selle hinnangu tulemuste alusel teha järeldusi selle kohta, millised on asutuse kommunikatsioonitöö nõrgad ja tugevad küljed. Nende tulemuste abil võiks välja töötada ettepanekud koostöö parendamiseks.

Andmete kogumiseks moodustasin valimi grupp, mis moodustus sihipärasest valikust. Lähtudes uurimisküsimustest ja eesmärgist moodustus valimi grupp Ida-Virumaa ajakirjanikest. Valimi kriteeriumiks sai see, et just ajakirjanikud on need, kes suhtlevad PPA ametnikega elanikele informatsiooni edasiandmiseks.

Andmete kogumiseks kasutasin kvantitatiivset meetodit - poolstruktureeritud ankeetküsitlus.

Küsitluses on kasutatud samad küsimused, mis olid kasutatud Riigikantselei uuringus (kasutatakse avatud lõpuga küsimusi, kombineeritult uuritava nähtuse teatud külgede vaba kirjeldusega) (Turu Uuringute AS 2015), ainult auditooriumiks on Ida-Virumaa ajakirjanikud, ja on lisatud üks küsimus, mis on koostatud lähtudes Luhmanni teoriast (kirjeldatud antud töö teoreetilises osas). Ajakirjanikele esitatud küsimused on Lisa 1. Andmeanalüüsimetodiks on skaleerimine (küsimus 1.) järjestamine ja indekseerimine (küsimus 8.). Analüüsi peatükis võrdlen Riigikantselei ja minu poolt läbi viidud uuringu tulemusi.

PPA pressiteadete analüüs

Tähtis osa PPA informatsioonitööst seisneb ametliku veebilehe teenindamises. Pressiteated, mis on seal avalikustatud, levitatakse edasi meediakanalite kaudu ainult juhul, kui see info pakub huvi meediale. Kuna üheks uurimisküsimuseks on välja selgitada, milline info ei jõua elanikeni täismahus ja mis põhjusel, siis viin läbi PPA veebilehel avalikustatud infotekstide temaatilise sisuanalüüsi (tehtud Riigiasutuse praktika raames). Andmed kategoriseeritakse temaatika alusel (vt Lisa 3. Tabel 1.) Sisuanalüüs on protsess kvalitatiivsete tekstiliste andmete kategoriseerimiseks sarnastesse klastritesse või kategooriatesse, et teha kindlaks mustrid ja seosed nende vahel. See moodus aitab vähendada andmeid ja saada neist kontekstis paremini aru. (Julien, 2008)

Antud uuringu raames uuritakse PPA kodulehel avalikustatud pressiteateid, kasutades Niklas Luhmanni info valiku kriteeriume (Luhmann 2005: 45-56), mille alusel tehakse järeldus selle info huvipakkuvuse kohta massmeediale. Luhmanni sõnul empiirilistest uurimustest saab teada, et on olemas tähtsad info selektsiooni kriteeriumid. Need on järgmised:

- Info peab olema uus
- Eelistatud konfliktid

- Tähelepanu tekitajaks on kvantiteedinäitajad (suurtel arvudel on suurem infokaal)
- Kohalik (lokaalne) orienteeritus
- Normide rikkumine (massmeedia kujutusel – skandaalid)
- Normide rikkumine pakub huvi eriti juhul, kui nendele lisatakse kõlblusnormide hindamine.
- Huvi isiku vastu. (Luhmann 2005: 45-56)

PPA kommunikatsioonispetsialisti teenistuskoha peaesmärgiks on ameti sise-ja väliskommunikatsiooni tegevuse korraldamine ja koordineerimine (Kommunikatsiooni koordineerija ametijuhend 2013). Avaliku teabe seaduse järgi „teabevaldaja on kohustatud avalikustama... kuritegevuse ja väärtegade üldistava statistika“ (Avaliku teabe seadus 2012). Omalt poolt on PPA huvitatud pakutava informatsiooni kodanikeni jõudmises ning kuna meedia on üks tähtsamaid infolevi kanaleid, tuleb selle tõhusamaks koostööks arvestada uudiste valiku kriteeriume.

Vaadeldavaks perioodiks on 2015. aasta september, oktoober ja november. Info on koondatud tabelisse ning võiks hinnata iga pressiteate vastavust eelnimetatud kriteeriumitele. Analüüsi peatükis võrdlen ajakirjanike ootusi PPA poolt pakutud info suhtes tegelikkusega.

2.2. Ajakirjanike hinnang PPA kommunikatsioonile meediaga. Uuringu tulemused

Küsitlusaeg: 9. – 25. november 2016

Meetod: veebiküsitlus

Vastajate arv: 15

Sihtrühm: Ida-Virumaa ajakirjanikud nii elektroonilisest kui kirjutavast meediast

Eesmärk: selgitada välja ajakirjanike hinnangud Politsei- ja Piirivalveameti meediatööle aastatel 2015 - 2016

Ankeet: uuringu käigus hindasid kõik vastajad esmalt asutuse üldist imagot, seejärel andsid hinnangu erinevatele tööloikudele PPA puhul, millega nad suhtlevad. Lõpuosa küsimused puudutavad sotsiaalmeedia teemat.

2.2.1. Vastanute jagunemine

Suurem osa vastajatest (10) töötab kohalikes ajalehtedes, 5 inimest on uudisteportaalite töötajad, televisioonis töötavad 2 inimest ning 1 inimene on üleriigilise ajalehte töötaja.

Peab märkima, et mõned ajakirjanikest on samaaegselt mitmete toimetuste töötajad.

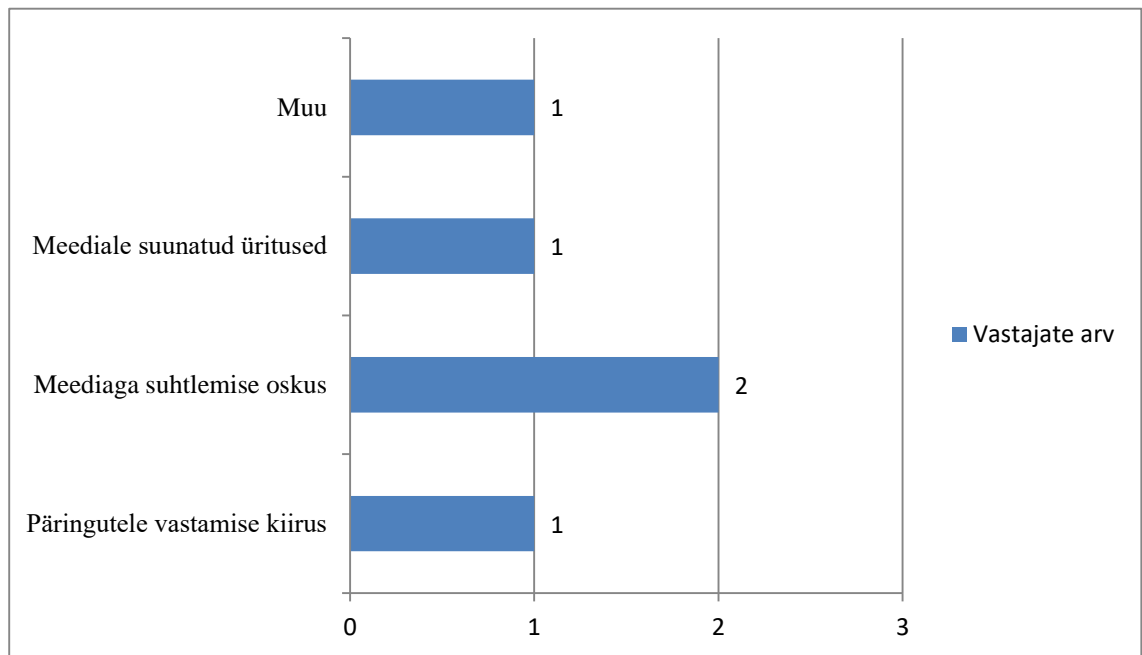
Meedia liikide järgi vastajad jagunesid järgnevalt: 10 on vene media töötajad, 4 on kahekeelse meedia töötajad ning eesti meedia esindajaid on 1.

7 vastanute asukoht on Narva, 3 - Jõhvi, 1 - Kohtla-Järve ning 4 - muu.

Ametikohade järgi vastajad jagunesid järgnevalt: 5 - korrespondendid, 5 - pea- või tegevtoimetajad, 3 toimetajad ja sama arv – reporterid. Üks reporter on samaaegselt toimetaja.

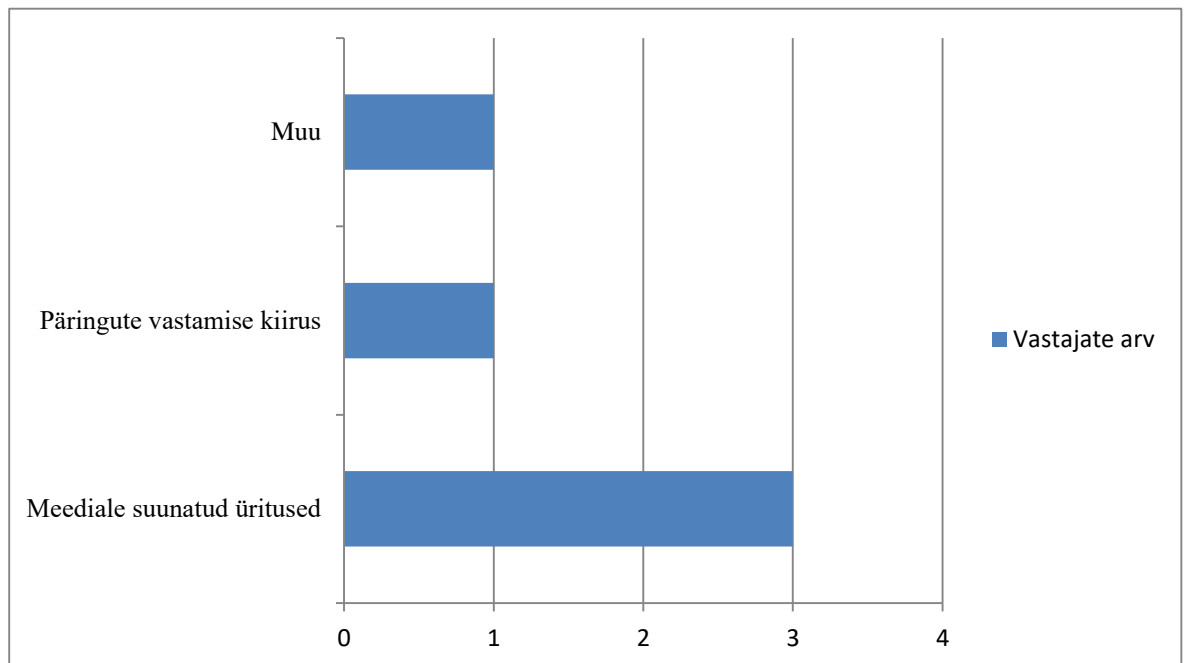
2.2.2. Kokkuvõtte tulemustest

Enamus vastajatest (10) leiab, et PPA meediatöö möödunud aasta jooksul jäänud samale tasemele. 2 vastajatest arvavad, et PPA meediatöö on paranenud. Konkreetsed paranenud tegevused nende arvamusel on toodud joonisel 3.

Joonis 3. 2016. aasta jooksul PPA meediatöö paranenud tegevused

3 ajakirjanikku leiavad, et PPA meediatöö on möödunud aasta jooksul halvenenud. Konkreetsed halvenenud tegevused nende arvamusel on toodud joonisel 4.

Joonis 4. 2016. aasta jooksul PPA meediatöö halvenenud tegevused

10 ajakirjanikku ei kasuta oma töös PPA sotsiaalmeedia kodulehel olevat infot, põhjused on järgmised:

„Harva leian ma uusi ja kasulikke uudiseid, mida operatiivselt valgustada”

“Vajadust pole, kuna kõik teated saabuvad operatiivselt toimetuse postkasti”

“Operatiivne info saabub teistest allikatest ja kontrollitakse telefoni teel”

“Piisab sellest, et on olemas pressiteated ja PPA veebilehel olev info. Tean, et see on ebaõige. Lihtsalt pole aega sotsiaalmeedias surfata“

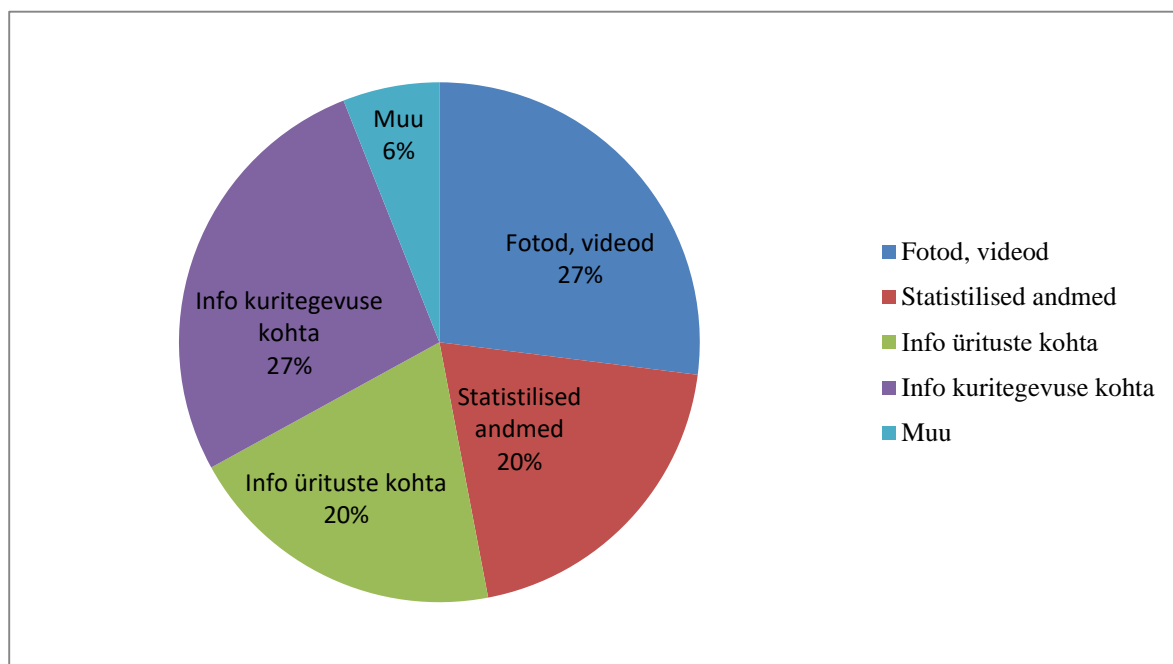
„Kajastatud info ei ole huvitav“

“Info nendest sotsiaalmeedia kanalitest ei ole minuni jõudnud”

“Piisab olemasolevatest pressiteadetest”

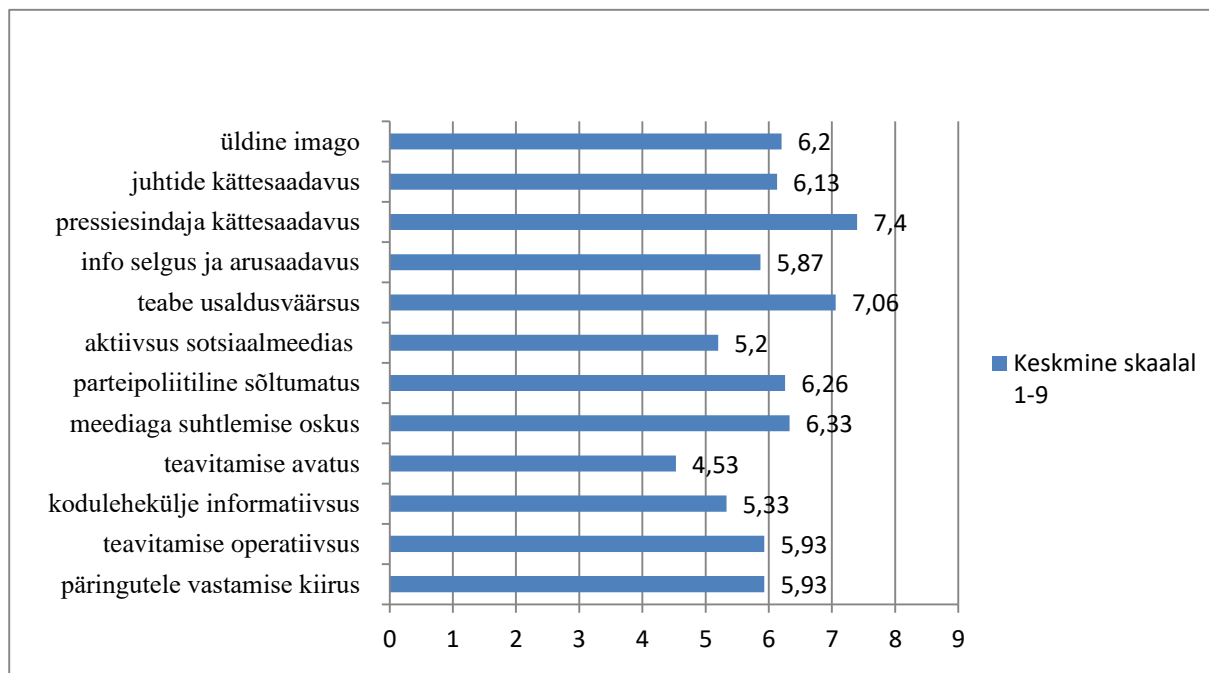
“Ei teadnud, et PPAI on sotsiaalmeedias oma veebileht”

5 ajakirjanikku kasutavad oma töös PPA sotsiaalmeedia kodulehel olevat infot, kasutatava info liigid on toodud joonisel 5.

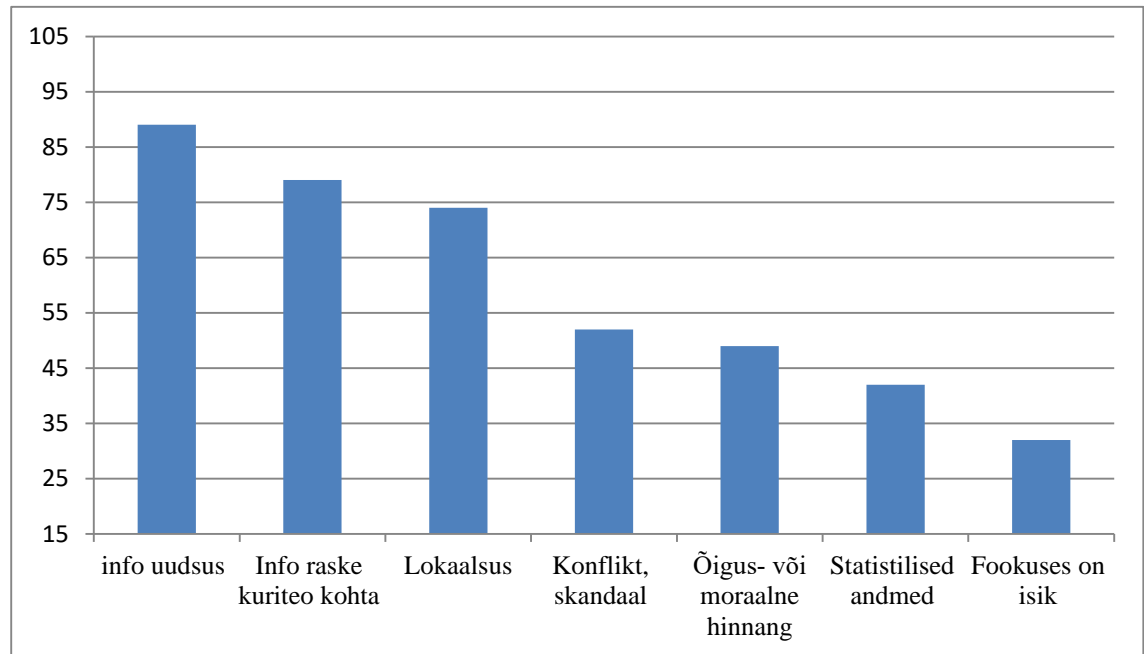
Joonis 5. PPA sotsiaalmeedia kasutatav info

Jooniselt 6 on näha kuidas ajakirjanikud hindavad erinevaid PPA kommunikatsioonitöö aspekte:

Joonis 6. Ajakirjanike hinnangud PPA infotegevusele

Jooniselt 7 on näha kuidas ajakirjanikud järjestavad pressiteadete kriteeriumid nende jaoks olulisuse järgi.

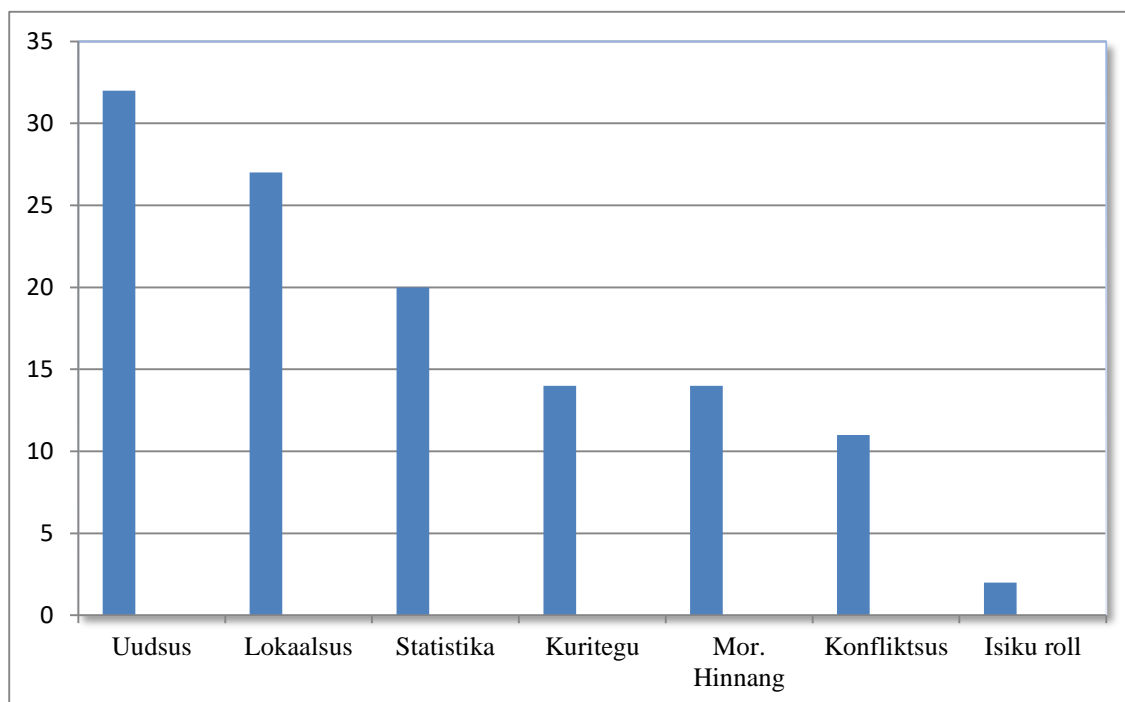
Joonis 7. PPA pressiteadete kriteeriumite olulisus ajakirjanike jaoks

Vertikaalteljel on näidatud indeksite suurused. Indekseerimise printsiip on toodud Lisas 2.

2.3. PPA veebilehel avalikustatud pressiteadete vastavus informatsiooni valiku kriteeriumitele

Avalikustatud pressiteadete vastavust kriteeriumitele iseloomustab alljärgnev joonis 8. Kriteerium (huvipakkuvus meediale) näitab, kui palju ja millist PPA veebilehel avalikustatud infot toimetused võtavad oma väljaannete artiklite aluseks, võiks ka jälgida, milline info jääb meedias kajastamata.

Kokku on analüüsitud 35 pressiteadet, uudsus kriteeriumitele vastavaid on kõige rohkem (32). Lokaalse tähendusega pressiteateid on 27, arvväärtused on kasutatud 20-1 juhul, normide rikkumisega seotud avalikustatud pressiteateid on 14, sama hulk on seotud moraalijuhusega, konfliktidega seotud teateid on 11, ja vaid 2 teadet peegeldab huvi konkreetse isiku vastu.

Joonis 8. PPA veebilehel avalikustatud pressiteadete vastavus info valiku kriteeriumitele

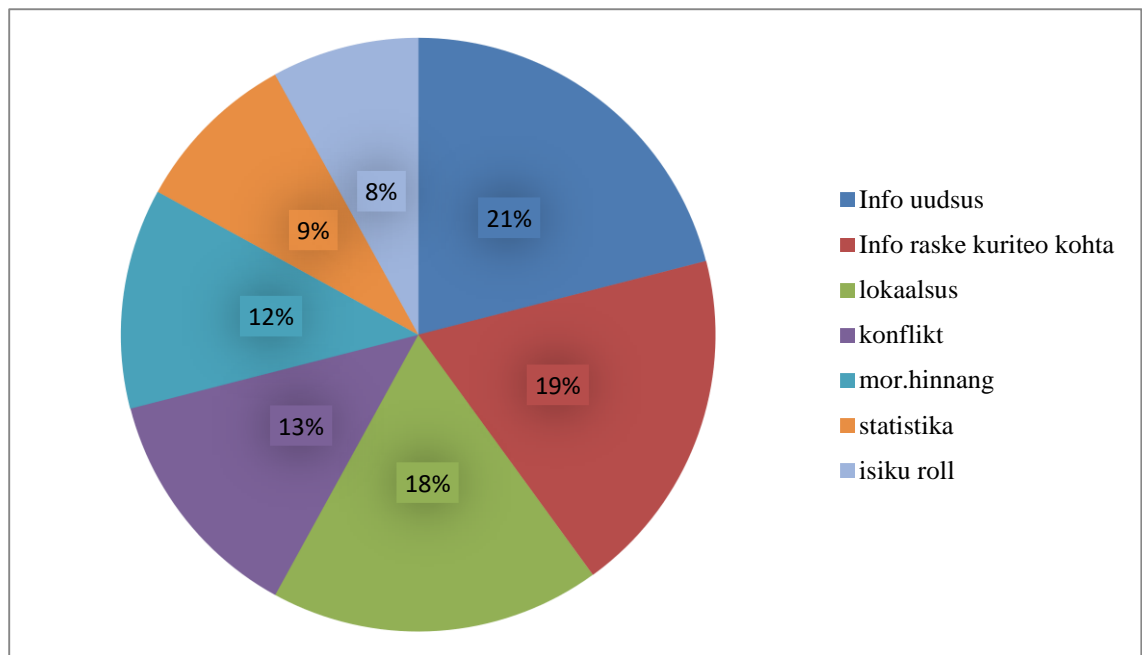
2.4. Analüüs

Tähtsamaks uurimisküsimuseks seadsin koostada ülevaade meedia rollist elanikele info edastamise protsessis, teatud kommunikatsioonibarjääridest ning info selektsiooni kriteeriumitest. Teooria osast saime teada, et massikommunikatsiooni uurimise aluseks on eeldus, et meedial on suur mõju ühiskonnale (McQuail 2000: 373). Seda mõju võiks avalik sektor kasutada elanike informeerimise eesmärgi saavutamiseks. Samal ajal peavad riigiasutused meediaga koostööd korraldades arvestama ka teatavate negatiivsete aspektidega meedia käitumises ja selle vältimiseks pidama kommunikatsioonitöö korraldamisel kinni teatud reeglitest, näiteks, säilitama pideva ja selge informatsioonivoolu, alustama tundlike teemade puhul suhtlemist võimalikult vara jne. Kasutades massiteabevahendeid elanikele informatsiooni edastamiseks, ei tohi valitsusel olla õigust otsustada, mida inimesed peaksid ajalehest lugema, raadiost kuulama või televiisorist vaatama, kuna avaliku sektori pressiesindajate ülesandeks on pakkuda kõikidele ajakirjanikele teavet, mis aitab neil mõista valitsuse plaane, otsuseid ja tegusid.

Tuleb arvestada ka Katzi ja Lazarsfeldi arvamussliidrite teooriaga (Katz, Lazarsfeld 1995: 128), millest järeldub, et valitsusasutuste poolt edastatud informatsioon filtreeritakse ka läbi arvamussliidrite taju, ja pärast jõuab enamiku elanikeni. Antud situatsioonis on tegemist informatsiooni moonutuse probleemiga, mille lahendamiseks on koostöö avaliku sektori ja nende arvamussliidrite vahel.

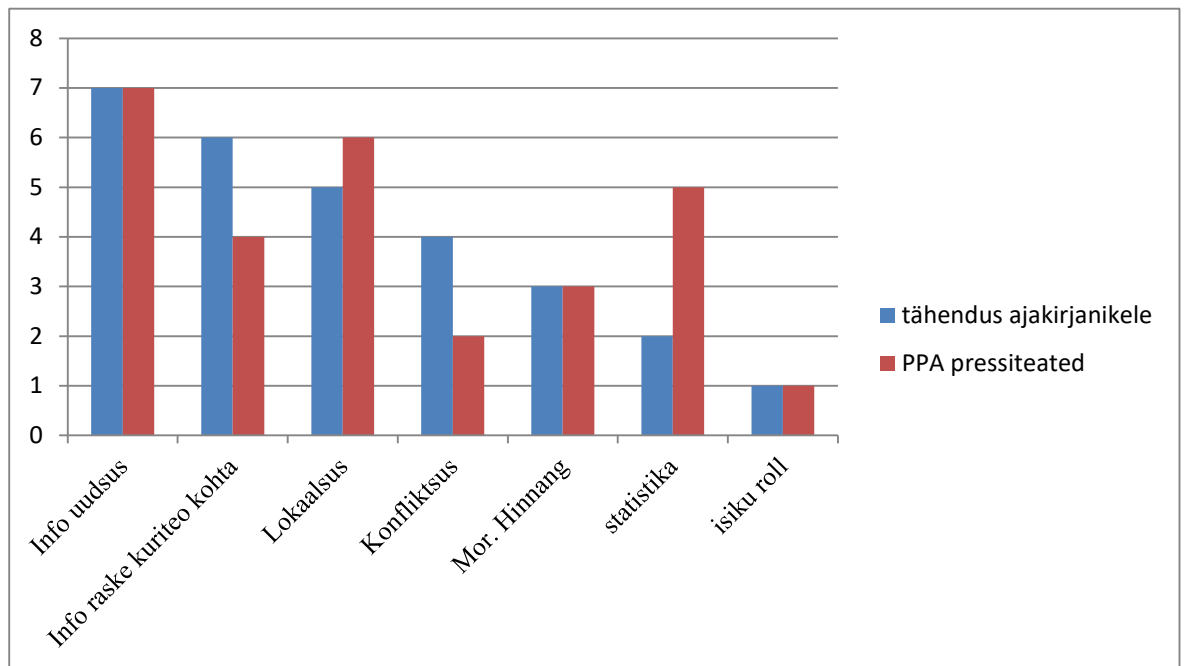
Ka teooria osas on mainitud info selektsiooni kriteeriumid (Luhman 2005), ning minu poolt läbiviidud uuringu tulemuste põhjal võib järeldada, et PPA veebilehel avalikustatud pressiteated üldiselt vastavad Luhmanni info valiku kriteeriumitele. Kuna uudsus ja lokaalsus mängivad selles peamist rolli (32 ja 27 pressiteadet 35-st vastavad nendel kriteeriumitele), siis võiks eeldada, et kohalikud massiteabevahendid on huvitatud neid oma töös kasutama.

Teooria osast selgus, et peaaegu kõike, mida me ühiskonnast ja isegi maailmast teame, me teame tänu massimeediale (Luhman 2005: 9). See tähendab, et retsipient ei saa kõiki tähtsaid teateid, vaid meedia ise valib, millist neist pakkuda. Kuna Luhmann toob välja ülalmainitud info valiku kriteeriumid, aga ei liigita neid tähenduslikkuse järjekorra järgi, siis PPA meediaga töö analüüsi tarvis mina selgitan välja küsitluse abil, kuidas ajakirjanikud ise neid kriteeriume järjestavad (vt joonis 9).

Joonis 9. Info valiku kriteeriumite tähendus ajakirjanike jaoks

Joonisel 10 on toodud ajakirjanike ootused võrdluses PPA poolt pakutud pressiteadete temaatikaga. On nähtav, et uudsus on kõige tähtsam nii ajakirjanikele kui ka PPA pressiesindajatele. Selles osas vastab PPA informatsiooni töötlemine ajakirjanike ootustele. Samas ootavad ajakirjanikud PPAlt rohkem infot raske kuriteo kohta ja konfliktisust. Uuringu tulemustest on ka nähtav, et statistika infoteates ei mängi nii suurt rolli meedia jaoks, kuna PPA pöörab arvudele suurt tähelepanu.

Joonis 10. Ajakirjanike ootused võrdluses PPA poolt pakutud pressiteadete temaatikaga

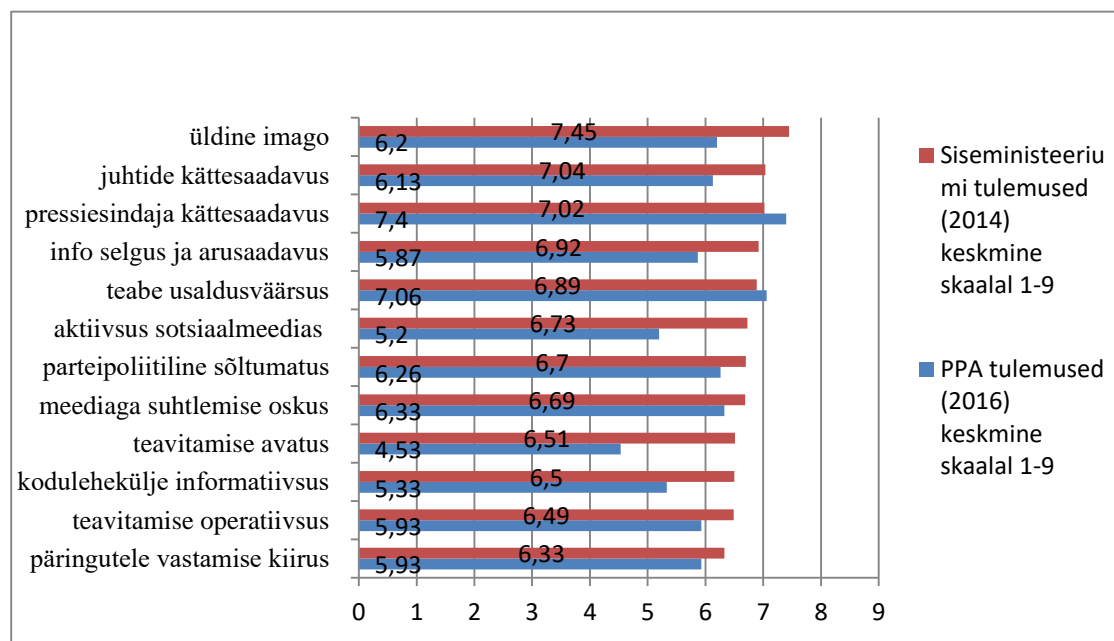
Enamike ajakirjanike hinnangul on PPA meediatöö jäänud möödunud aasta jooksul samale tasemele, kuid mõned asjad on halvenenud, mõned on paranenud. Halvemaks nimetavad vastajad päringutele vastamise kiirust ning meediale suunatud ürituste arvu vähendamist.

Huvitavad tulemused andis minu uuringu tulemuste võrdlemine Riigikantselei tellitud (2014.a) uuringu tulemustega. Joonis 11 näitab, et üldjuhul 2016. aastal küsitlusest osavõtnud ajakirjanikud hindavad PPA kommunikatsioonitööd madalamaks kui 2014.aasta uuringust osavõtnud ajakirjanikud Siseministeeriumi kommunikatsioonitööd.

Eriti madalal tasemel (4,53 punkti 9-st) on ajakirjanike arvates PPA teavitamise avatus ja aktiivsus sotsiaalmeedias (5,2 punkti 9-st). Samal ajal enamuse ajakirjanikest ei kasuta üldse sotsiaalvõrgustikus PPA poolt pakutavat infot, arvates, et pressiteadetest ja PPA leheküljel olevast infost piisab. Need, kes siiski kasutavad PPA sotsiaalmeedias olevat

infot, võtavad artiklite aluseks info kuriteo kohta, fotod ja videod, statistilisi andmeid ning infot ürituste kohta.

Kõrgemal tasemel, võrreldes Siseministeeriumi tulemustega, hindavad ajakirjanikud PPA info usaldusvärsust. Heal tasemel on Ida-Virumaa ajakirjanike hinnangul ka PPA pressiesindaja kättesaadavus (7,4 p. 9-st).

Joonis 11. Ajakirjanike hinnangute võrdlus PPA kommunikatsioonitöole ja Siseministeeriumi kommunikatsioonitöole

Kui võrrelda kahe uuringu ajakirjanike hinnanguid, tuleb silmas pidada, et Riigikantselei poolt tellitud uuringust osavõtjate arv on tunduvalt suurem kui antud lõputöös esitatud uuringus osalejate arv, mis omakorda võiks mõjutada tulemusi.

Kuna Siseministeeriumi tulemuste kohaselt on teavitamise avatus keskmisel tasemel, siis PPA tulemuste järgi on see madalamal tasemel, seega võiks eeldada, et Siseministeeriumi puhul on tegemist riigiametnikega, kellel on suuremad volitused. PPA puhul on informatsiooni edastamisega seotud volitused piiratud.

Üheks põhjuseks miks 2016. aasta PPA kommunikatsioonitöö ajakirjanike hinnangu tulemused on madalamad 2014. aasta ajakirjanike Siseministeeriumi kommunikatsioonitöö hinnangu tulemustega võrreldes võib olla see, et viimase kahe aasta jooksul suurenes kodanikuaktiivsus internetis (sotsiaalmeedias). See omakorda põhjustas rohkem päringuid ajakirjanikele informatsiooni avatuse ja läbipaistvuse kohta ning vastavalt see tase ka tõusis.

Soovitused ja ettepanekud PPA-le meediaga kommunikatsiooni kontekstis:

- **Pressiteadete koostamisel kasutada vähem kuivi arve**

Kuna statistika on PPA lemmikteema, tuleb arvestada, et meedia ei tunne eriti palju huvi statistika vastu. Kui eesmärgiks on elanikele neid andmeid siiski teada anda, siis on kasulik pressiteatesse lisada näiteks lokaalsuse ja uudsus kriteeriume, et see ei näeks välja nagu igav aruanne.

- **Ajakirjanike päringutele tuleb vastata nii kiiresti kui on võimalik**

Valitsuskommunikatsiooni käsiraamatus (Riigikantselei 2011) on mainitud, et ajakirjanikud ootavad pressiesindajalt operatiivsust. „Hea pressiesindaja on soravalt rääkija ja kirjutaja, kannatliku meelega, hea mälu ja abivalmi olekuga. Ta peab olema alati valmis ootamatusteks, tegelema vajadusel mitme asjaga korraga ja kiiresti reageerima“ (Riigikantselei 2011:13). Minu uuringust selgus, et ajakirjanikud ei ole rahul päringutele vastamise kiirusega.

- **Rohkem PPA initsiatiivi meediaga suhtlemisel**

Ida-Virumaa ajakirjanikud rõhutasid, et meediale suunatud üritusi on vähe. Briifingute ja pressikonverentside regulaarse korraldamise vajadusega on tegemist ka Sigma kogumikus, kus Avaliku sektori meediaga kommunikatsiooni valdkonnas on üheks soovitusel: „keeruliste ja tundlike teemade puhul alustage

suhtlemist võimalikult vara“ (Sigma kogumik: 1996). See on eriti aktuaalne tähtsa informatsiooni moonutuse vältimiseks.

- **PPA pressiesindajal on kasulik luua isiklik kontakt vähemalt iga toimetuse ühe toimetajaga/ajakirjanikuga**

Töö teoreetilisest osast selgus, et informeerimise mõttes on elanike ja Avaliku sektori vahel „väravavahid“. Need „vahid“ on ajakirjanikud, toimetajad, kirjastajad ning massimeediavahendite omanikud – teiste sõnadega kõik informatsiooni töötlemise protsessis osalejad, kes asuvad sündmuse ja uudiste lõpliku tarbija vahel.² See tähendab, kui „vahiga“ on isiklik kontakt, siis on rohkem võimalusi info moonutust vältida ja tagada vajaliku info jõudmine elanikeni.

- **Meediaga tuleb rääkida võimalikult avatult ja ausalt**

Kuna küsitlusest osavõtnud ajakirjanike hinnangul on PPA teavitamise avatus kõige madalamal tasemel võrreldes teiste kriteeriumite hinnanguga, siis tuleb sellele pöörata suuremat tähelepanu. Kindlasti, on avatuse piiratus osaliselt põhjustatud PPA töö spetsiifikaga. Aga pöördume jälle Sigma kogumiku poole, kus on juttu sellest, et läbipaistvus suurendab usaldust. „Uues keskkonnas, võrrelduna vana olukorraga, on avatus ning edastatud informatsioon võtmeks, mis viib usalduse tekkimise ning usaldusväärsete suhete arengule meedia ning üldsusega; olgugi, et see on keeruline ning nõuab oskuslikku juhtimistehnikat, on vajalik konsultatiivse haldusstiili loomine“ (Sigma kogumik: 1996). Meediatöö avatuse ja aususe vajadusest räägitakse ka Valitsuskommunikatsiooni käsiraamatus (Riigikantselei 2011).

---

² Kurt Lewini „gatekeeping“ teooria

KOKKUVÕTE

Lõputöö käsitles avaliku sektori asutuste ja massimeedia vahelist kommunikatsiooni elanike informeerimise eesmärkide saavutamiseks. Oma lõputöös olen ma eri meetodite abil iseloomustanud avaliku sektori ja meedia koostööd. Töö esimeses osas on antud ülevaade teooriast, mille abil tahtsin näidata, kuivõrd keeruline on elanikkonna informeerimise ülesanne, ning vastata küsimusele, miks osa informatsioonist jäi meedias valgustamata ja elanikeni ei jõua vajalik info. Ka tutvustan eelnevalt Riigikantselei tellimusel läbiviidud uuringut (Valitsusasutuste suhted meediaga, ajakirjanike küsitlus 2014). Samas uurin oma lõputöös tõhusa kommunikatsiooniprotsessi meetmeid ning aitan Politsei- ja Piirivalveametil välja töötada meetmed efektiivsemaks koostööks meediaga.

Uurimistöös kasutatud teoreetilistele käsitlustele tuginedes võib väita, et avaliku sektori kommunikatsiooni meediaga elanike informeerimise eesmärgi saavutamist mõjutavad tegurid on massiteabevahendite selektiivsus, arvamusiidrite olemasolu ning avaliku sektori asutuste töö eripära.

Uuringute tulemused näitavad, et ajakirjanikud ootavad PPAlt rohkem infot raske kuriteo kohta ja konfliktsust, on ka nähtav, et statistika infoteates ei mängi nii suurt rolli meedia jaoks, see tähendab, et kui PPA soovib informeerida elanikke statistiliste andmetega, siis peab ta esitama info niimoodi, et meedial tekkiks selle info vastu huvi, näiteks lisades infoteatesse teisi kriteeriume nii nagu uudsust ja lokaalsust, mis on kõige tähtsamad meedia info valiku kriteeriumid.

Kuna ajakirjanikud toovad nõrkade külgedena välja päringutele vastamise kiiruse ning meediale suunatud ürituste arvu vähendamise, siis PPAI tuleb võimalikult kiiresti reageerida meedia poolt tehtud päringutele, kui asutus on huvitatud info moonutuse ennetamisest. Võttes aluseks kõiki eelpool väljatoodud tulemusi ja järeldusi saab öelda, et avaliku sektori asutuste elanike informeerimise eesmärgi saavutamise tähtsamateks

meetmeteks on infoteadete töötlemine ning pakkumine avalikustamisele mitte ainult vastavalt tähtsusele elanike jaoks ja seadusest tulenevalt, vaid ka lähtudes meedia eelistustest. Tõhus koostöö massiteabevahenditega tagab elanike informeerimise taseme tõusu.

KIRJANDUS

Julien, H. 2008. Research Proposal. rmt: L. M. Given (Toim.). *The Sage Encyclopedia of Qualitative Research Methods* (lk 786-787). Thousand Oaks: SAGE Publications, Inc.

Harrison, S. 1995. *Public relations: an introduction*. London; New York: Routledge

Katz, E, Lazarsfeld, F 1995. *Between media and mass/the part played by people/the two-step flow of mass communication*. London: Arnold

Kõuts, R., Korts, K. 2010 *Ülevaade meedia ja kommunikatsiooni teooriast*. Tartu: Tartu Ülikooli Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut

Kotler, P.1991. *Principles of marketing*. London ect: Prentice Hall

Lewin, K. 2000. *Väljateooria sotsiaalteadustes*. Venekeelne tõlk. Peterburi: Retch

Lippmann, Walter 1922. *Public Opinion*. New York: Macmillan.

Luhman, N. 2005. *Massmeedia reaalsus*. Venekeelne tõlk. Moskva: Praxis

McQuail, D. 2003. *McQuaili massikommunikatsiooni teooria*. (Tõlk. M.Karise, H.Noormets, K. Saks). Tartu: Tartu Ülikooli kirjastus.

Marcuse, H. 1991. "Introduction to the Second Edition". *One-dimensional Man: studies in ideology of advanced industrial society*. London: Routledge. pp. xi

Toffler, A 1990 *Powershift: Knowledge, Wealth and Violence at the Edge of the 21st Century*. New York: Bantam Books

Weaver, W., Shannon, C 1963. *The Mathematical Theory of Communication*. Univ. of Illinois Press.

Materjali allikad

Avaliku Teabe Seadus.

<https://www.riigiteataja.ee/akt/122032011010> (viimati vaadatud 16.12.2016)

Avaliku Teenistuse seadus.

<https://www.riigiteataja.ee/akt/106102016002> (viimati vaadatud 16.12.2016)

Kõuts, R. 2012. Lühiülevaade Eesti meediasüsteemist ja –kasutusest.

<http://www.meediakoolitajad.edu.ee/luhiulevaade-eesti-meediasusteemist> (viimati vaadatud 08.01.2017)

Sigma kogumik № 9. *Avaliku teenistuse ja meedia vaheline efektiivne kommunikatsioon*. 1996. Pariis

Eesti Vabariigi Põhiseadus.

<https://www.riigiteataja.ee/akt/115052015002> (viimati vaadatud 16.12.2016)

Euroopa Liidu põhiõiguste harta.

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A12012P%2FTXT>

(viimati vaadatud 16.12.2016)

Politsei- ja Piirivalveameti veebileht.

<https://www.politsei.ee> (viimati vaadatud 16.12.2016)

Politsei- ja Piirivalveameti 25.juuli 2013. käskkiri nr.1.9-2/4 “Kommunikatsiooni koordineerija ametijuhend”

Rollid ja hoiakud avalikus teenistuses. 2006. Riigikantselei

Valitsusasutuste suhted meediaga, ajakirjanike küsitlus. 2014. Riigikantselei

Valitsuskommunikatsiooni käsiraamat. 2011. Riigikantselei

SUMMARY

The presented work is called „The way the government informs the population, with the help of the Media, and methods of increasing this informing effectiveness with the example of Police and Border Guard Board“.

In the current work the collaboration between the Public Sector institutions and Public Media, which aims to achieve people's informativity, is discussed. In the first part of the diploma there is a theoretical overview, wherein I wanted to demonstrate the complexity of the task to maintain the population's awareness, also to answer the question why part of the information is left unanswered by the Media and why it does not reach the population, the carried out investigation is introduced (The relationship of governmental institutions with the Media, journalists' survey 2014). Additionally, I discuss the effectiveness of the communication methods and the ways of elaborating more productive methods of collaboration between Police and Border Guard Board and the Media.

Based on the used theoretical analysis, it is stated in this work that factors which influence the informativity of population coming from communication between the Public Sector and Media, are the selectiveness of Mass Media methods, the existence of opinion leaders and the specifics of the Public Sector's work.

The results of the current research show that journalists expect more information from Police and Border Guard Board about serious crimes and conflicts. Statistical data does not play as big a role for Media, which means that if Police and Border Guard Board want to inform the population with the statistics, it has to present information in a way that creates an interest. For instance, to add some other criteria like recency and relevance for a certain area, which is the most important criteria for the Media.

Because journalists stress the importance of the speed of responses to inquiries and consider the decreased number of events organised by the press department as a disadvantage, Police and Border Guard Board have to react to the Media inquiries as quickly as possible if an institution is interested in preventing of information misrepresentation. Based on the aforementioned results and conclusions it is summarised that in order to inform people the important method for the Public Sector would be press announcements' processing and offering to public not only the important and legal information, but also the one that comes from the preferences of the Media. An effective collaboration with the Mass Media results in the raising awareness of the population.

LISAD

Lisa 1. Küsimustik

Tere!

Olen Tartu Ülikooli Narva kolledži üliõpilane ja kirjutan lõputööd teemal « Avaliku sektori asutuste infotegevus/meediatöö elanike teavitamisel massimeedia abil ja infotegevuse/meediatöö efektiivsuse tõstmise viisid (Politsei- ja Piirivalveameti näitel)». Pöördun Teie poole palvega vastata küsimustikule, märkides ära Teile sobiva vastuse või vajaduse korral kirjutades juurde oma arvamuse. Küsitlus on anonüümne.

Здравствуйте! В данный момент пишу дипломную работу по теме «Информирование жителей со стороны государственного сектора с помощью масс-медиа и способы повышения его эффективности (на примере Департамента полиции и погранохраны)». Прошу вас заполнить следующий опросник. Опрос анонимный.

1. Palun hinnake skaalal 1-9 Politsei- ja Piirivalveameti infotegevust: / Оцените информационную деятельность Департамента полиции и погранохраны по шкале от 1 до 9

- üldine imago (teie kogemuse alusel)/ общий имидж учреждения (на основании вашего опыта)
- juhtide kättesaadavus / доступность руководства
- pressiesindaja kättesaadavus / доступность пресс-представителей
- info selgus ja arusaadavus / ясность и доходчивость информации
- teabe usaldusväärsus / достоверность информации
- aktiivsus sotsiaalmeedias / активность в социальных сетях
- parteipoliitiline sõltumatus / партийная независимость
- meediaga suhtlemise oskus / умение общаться с прессой
- teavitamise avatus / открытость информации
- kodulehekülje informatiivsus / информативность интернет-страницы

- teavitamise operatiivsus / оперативность уведомления
- päringutele vastamise kiirus / скорость ответа на инфозапрос

2. Kas Teie hinnangul on PPA meediatöö möödunud aasta jooksul paranenud, halvenenud või jäänud samale tasemele? По вашему мнению, работа департамента полиции и погранохраны со СМИ за последний год улучшилась, ухудшилась или осталась на прежнем уровне?

- Paranenud/Улучшилась
- Halvenenud/Ухудшилась
- Samal tasemel/ Осталась на прежнем уровне

3. Kui paranenud, siis missugused tegevused?/Если улучшилась, то что конкретно стало лучше?

- Päringutele vastamise kiirus/Скорость ответа на запросы
- Avalike dokumentide registrid on kättesaadavad/Регистр публичных документов стал доступнее
- Meediaga suhtlemise oskus/ Умение общаться с прессой
- Aktiivsus sotsiaalmeedias/ Больше активности в социальных сетях
- Meediale suunatud üritused/ Больше организованных мероприятий для медиа
- Muu (palun, nimetage)/ Иное (пожалуйста, укажите)

4. Kui halvenenud, siis missugused tegevused?/Если ухудшилось, то что стало хуже?

- Juhtide kättesaadavus/ Доступность руководства
- Meediale suunatud üritused/ Меньше организованных мероприятий для медиа
- Päringutele vastamise kiirus/скорость ответа на запросы

- Muu/ другое (pressiesindajate ja kommunikatsiooniosakondade töös või elektrooniliste kanalite kasutamises esinevad probleemid / Другое (пожалуйста, опишите проблемы работы пресс-представителей и отделов коммуникации департамента полиции и погранохраны)

5. Kas te olete oma töös kasutanud PPA sotsiaalmeedia kodulehel olevat infot? / Вы пользуетесь страничками в социальных сетях, созданных департаментом полиции и погранохраны?

- Jah/Да
- Ei/ Нет

6. Kui jah, siis millist infot?/ Если пользуетесь, то информацию какого рода вы берете в работу?/

- Fotod, videod/ фотографии, видео
- Statistilised andmed/статистические данные
- Info PPA korraldatavate ürituste kohta/ информацию об организованных департаментом полиции и погранохраны мероприятиях
- Info kuritegevuse kohta/ информацию о правонарушениях
- Muu (palun nimetage)/ Другое (пожалуйста, напишите)

7. Kui ei, siis mis põhjusel (nimetage)?/Если нет, то по какой причине (укажите)?

8. Järjestage pressiteadete kriteeriumid Teie jaoks olulisuse järgi (1.-7. koht, esimesele kohale märkige kõige olulisem) /Расставьте эти критерии пресс-сообщений в порядке значимости (где 1 – самый значимый)

- Info uudsus/ Новизна информации
- Lokaalsus/ Информация, имеющая местное значение
- Statistilised andmed infoteates/ Статистика в информационном сообщении

- Info raske kuriteo kohta/ Информация о серьезных преступлениях
- Õigus- või moraalne hinnang eksperdi poolt/ Правовая или моральная оценка со стороны эксперта
- Konflikt, skandaal / Конфликт, скандал
- Fookuses on isik/ Информация, касающаяся конкретной личности

Vastaja andmed/ О вас

Meediakanal, kus Te töötate / Медиаканал, на котором работаете

- Kohalik ajaleht/ местная газета
- Üleriigiline ajaleht / республиканская газета
- Raadio/ радио
- Televisioon/телевидение
- Uudisteagentuur/агентство новостей
- Uudisteportaal/новостной портал

Meedia liik/ Вид медиа

- Eesti meedia / эстонская медиа
- Vene meedia / русская медиа
- Mõlemad / двуязычная медиа

Vastaja asukoht / Место нахождения

- Kohtla-Järve
- Jõhvi
- Narva
- Sillamäe
- Muu (другое)

Vastaja ametikoht /должность

- Pea/tegevtoimetaja / главный/выпускающий редактор
- Toimetaja / редактор

- Reporter / репортер
- Korrespondent / корреспондент
- Мии / другое (укажите)

Lisa 2. Tabel 1. Ajakirjanike hinnang info valiku iga kriteeriumi tähtsusele.

Pressiteadete kriteeriumid	Vastajad															indeks kokku																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15																	
	k	i	k	i	k	i	k	i	k	i	k	i	k	i	k		i															
Info uudsus	1	7	3	5	7	1	1	7	1	7	3	5	5	3	1	7	1	7	1	7	1	7	1	7	1	7	89					
Raske kuritegu	2	6	2	6	5	3	2	6	2	6	4	4	3	5	2	6	2	6	3	5	3	5	2	6	3	5	3	5	79			
Statistilised andmed	5	3	4	4	4	4	4	4	3	5	2	6	6	2	6	2	6	2	6	2	7	1	6	2	7	1	6	2	6	42		
Lokaalsus	3	5	1	7	6	2	5	3	6	2	1	7	2	6	5	3	1	7	2	6	2	6	3	5	2	6	2	6	77			
Moraalne hinnang	4	4	5	3	1	7	7	1	4	4	5	3	4	4	7	1	7	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	7	1	4	4	49
Konflikt, skandaal	6	2	6	2	2	6	3	5	5	3	6	2	5	3	1	7	3	5	5	3	5	3	7	1	5	3	4	4	5	3	52	
Fookuses on isik	7	1	7	1	3	5	6	2	7	1	7	1	7	1	4	4	4	4	7	1	6	2	5	3	6	2	5	3	7	1	32	

k – koht tähtsuse järgi (1 – 7, kus 1 on kõige tähtsam)

i – indeks vastavalt vastaja antud tähtsusele (1.koht – 7 p., 2 .koht – 6 p., 3. koht – 5 p., 4. koht – 4 p., 5. koht – 3 p., 6.koht – 2 p., 7. koht – 1 p.)

Lisa 3. Tabel 2. PPA veebilehel avalikustatud pressiteadete vastavus info valiku kriteeriumitele

Pealkiri	Kuu-päev	Info valiku kriteerium (Luhmanni järgi)						
		Uud sus	Konflik tsus	Arv ud	Lokaa lsus	Norm. rikkumine	Moraali-jutus	Isiku roll
1. Politsei soovib kõigile suurtele ja väikesele liiklejatele ohutut kooliteed	01.09.2015	-	-	-	+	-	+	-
2. Keskkonnainvest eeringute Keskus toetab Politsei- ja Piirivalveameti merereostustõrjet	01.09.2015	+	-	+	+	-	-	-
3. Neljal tuhandel dokumendil tuleb uuendada eesti.ee meiliaadressi	02.09.2015	+	-	+	+	-	-	-
4. Varjupaigataotlejate majutuskeskuse põlengu asjaolude selgitamiseks	03.09.2015	+	+	+	+	+	+	-

alustati kriminaalmenet- lus								
5. Täna harjutab PPA koos partneritega mereõnnetuse lahendamist	07.09.2 015	+	-	+	+	-	-	-
6. Volare vraki puhastustööd on lõpetatud	10.09.2 015	+	-	+	+	-	+	-
7. Politsei aitab metsast välja abivajava eaka naise	11.09.2 015	+	-	-	+	-	-	-
8. Kuu lõpus algavad Luhamaa piiripunti rekonstrueerimis- tööd	17.09.2 015	+	-	+	+	-	-	-
9. Politsei soovib võõraste liikumise suhtes tähelepanelik olla	18.09.2 015	+	+	-	-	+	+	-

10. Raplamaal politsei poolt kinni peetud kihutajalt võeti aastaks juhtimisõigus	23.09.2 015	+	+	+	+	+	+	-
11. Kohtla-Järvel avastati kaks narkolaborit	24.09.2 015	+	+	+	+	+	+	
12. Politsei võttis rahurikkuja muusikakeskuse ajutiselt hoiule	28.09.2 015	+	+	-	+	+	+	-
13. Kopter aitas Viljandimaal eksinud mehe soost välja	28.09.2 015	+	-	-	+	-	-	-
14. Politsei avastas kaubikust suure koguse sigarette ja kanget alkoholi	29.09.2 015	+	+	+	+	+	-	-
15. PPA korraldatav julgestusõppus võib kaasa tuua väiksemaid liiklusseisakuid	30.09.2 015	+	-	-	+	-	-	-

16. Eesti ja Soome politsei kontrollivad sadamas autojuhtide kainust ja reisijate dokumente	02.10.2 015	+	-	-	+	-	-	-
17. Täna õhtul võistlevad Kopli lahel merepäästjad	09.10.2 015	+	-	+	+	-	-	-
18. Kiiruseületajalt võeti üheksaks kukus juhtimisõigus	15.10.2 015	+	+	+	+	+	+	-
19. Viimsis toimub operatiivteenistuste koostööõppus äkkrünnakule reageerimiseks	20.10.2 015	+	-	-	+	-	-	-

20. Soldino gümnaasiumis korraldatakse äkkrünnaku teemaline õppus	20.10.2 015	+	-	-	+	-	-	-
21. Piirivalvurid päätsid uppumisohust lapse ja kaks täiskasvanut	20.10.2 015	+	-	-	+	-	-	-
22. Tähtajalise elamisloa sai sel aastal üle 3300 välismaalase	21.10.2 015	-	-	+	-	-	-	-
23. Kuidas vähendada kuritegevust kuni 95 protsenti ehk mis tolku on turvalisest linnaplaneerimi- sest	23.10.2 015	+	-	+	-	+	+	-
24. PPA tänab tubli töö eest Võru politseikoera	28.10.2 015	+	-	+	-	-	-	+

Erost								
25. Politsei avastas ulatusliku skeemi, millega hangiti ebaseaduslikult riiklikke dokumente	28.10.2015	+	+	+	-	+	+	-
26. Täna algab Ida prefektuuri ja Kaitseliidu mitmepäevane õppus	30.10.2015	+	-	+	+	-	-	-
27. Rände sideohvitser suundus Itaaliasse	02.11.2015	+	-	-	-	-	-	+
28. Sel nädalal algab Tallinnas bussisõidu ohutuskampania „Hoia ennast! Hoia kinni!“	03.11.2015	+	-	+	+	+	+	-

29. PPA saadab täna Sloveeniasse politseiüksuse ESTPOL1	04.11.2 015	+	-	+	-	-	-	-
30. PPA saab uue multifunktsionaalse laeva	09.11.2 015	+	-	+	-	-	-	-
31. Politsei kasutas agressiivse mehe ohjeldamiseks tulirelva, lask tabas meest kätte	21.11.2 015	+	+	-	+	+	+	-
32. Ida-Virumaal toimunud tehnoseisundi kontrollreidi käigus saadeti 33 veokit erakorralisele ülevaatusele	24.11.2 015	+	-	+	+	+	+	-
33. Politsei pidas Raplamaal kinni kahe mehe tapmises kahtlustatava	25.11.2 015	+	+	-	+	+	-	-

34.	PPA korraldab koos kaitseliiduga Kadrirus objektikaitse ühisõppuse	27.11.2 015	+	-	-	+	-	-	-
35.	Politsei võttis rahurikkuja kõlarid ajutiselt hoiule	30.11.2 015	-	+	-	+	+	+	-

Lihthitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Jevgenia Parv,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihthitsentsi) enda loodud teose

„Elanike informeerimine avaliku sektori asutuste poolt massimeedia abil ja selle efektiivsuse tõstmise viisid Politsei- ja Piirivalveameti näitel“,

mille juhendaja on Aet Kiisla, MSc

1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;

1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

3. kinnitan, et lihthitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

/Narvas/_____